

Búcsú a földtől

Azért küldöm ezt az üzenetet a Földre, hogy figyelmeztesselek benneteket arra, ami érzésem szerint mindenképp be fog következni, és aminek be kell következnie. Elszomorító belegondolni, mi vár ránk, épp ezért senki sem beszél róla, valakinek mégis kell, hiszen a földi embereknek fel kell rá készülniük.

A huszonegyedik század második felében járunk, és tucatnyi Település kering a Föld körül. A maga nemében mindegyik Önálló kis világ. A legkisebbnek tízezer lakója van, a legnagyobbknak közel huszonötezer. Biztosra veszem, hogy minden földlakó tudja ezt, de annyira belegabalyodtatok a saját óriás bolygótokba, hogy alig gondoltok ránk, legfeljebb jelentéktelen úrbéli tárgyakként. Nos, gondoljatok ránk!

Mindegyik Település a lehető legpontosabban igyekszik lemásolni a földi környezetet, pörgéssel ál-gravitációt hoz létre, a napfényt bizonyos időszakokban engedi bejutni, máskor nem, hogy a megszokott módon váltakozzon nappal és éjszaka. Mindegyik elég nagy ahhoz, hogy belül kiterjedt tér érzetét keltse, hogy lehessenek benne farmok és gyárak, hogy a légkörben felhők képződhessenek. Vannak bennük városok, iskolák és sportpályák.

Olyasmivel is rendelkezünk, amivel a Föld nem. Az ál-gravitációs mező erőssége

- minden Településen belül - a viszonylagos helyzet függvényében változik. Akadnak alacsony, sőt akár zéró gravitációjú területek is, ahol szárnyakat csatolhatunk magunkra, és repülhetünk; ahol háromdimenziós teniszt játszhatunk; ahol szokatlan gimnasztikai kísérleteket végezhetünk.

Ezenkívül valódi úrkultúrával is rendelkezünk, hiszen számunkra megszokott az úr. Munkánk nagy részét - azon kívül, hogy hatékonyan működtetjük a Településeinket - a saját magunknak és a Földnek készülő úrbéli szerkezetek építése teszi ki. Az úrben dolgozunk, s teljesen természetes számunkra, hogy úrhajóval közlekedünk és úrruhát viselünk. Kisgyermekkorunk óta tevékenykedünk a súlytalanság állapotában.

Ezenkívül vannak olyan dolgok is a Földön, ami nálunk nem fordul elő. Nem kell megtapasztalnunk például az időjárás szélsőségeit. Gondosan szabályozott Településeinkben soha sincs túl meleg vagy túl hideg. Nincsenek viharok vagy be nem tervezett csapadék.

Ugyanígy nem kell megküzdenünk a Földéhez hasonlóan veszélyes tereppel. Nincsenek hegyek, nincsenek szakadékok, nincsenek mocsarak, sivatagok, viharos óceánok. És nincsenek veszélyes növények, állatok és élősködők. Legfeljebb arra panaszkodnak néhányan, hogy túlságosan biztonságos az életünk, hogy nincs semmiféle kaland - ugyanakkor bármikor kiléphetünk az úrbe, és hosszú utakra indulhatunk a Marsra vagy az aszteroidákhoz, amire ti, földiek lelki beállítottságotoknál fogva képtelenek lennétek. Valójában néhány teleses már azt tervezgeti, hogy kolóniákat létesít a Marson, és bányászbazisokat az aszteroidaövezetben, de erre talán sosem kerülhet sor azokból az okokból kifolyólag, melyeket hamarosan ismertetek.

A Települések megjelenése nem érte meglepetésként az emberiséget. Alig száz esztendővel ezelőtt Gerard O'Neill princetoni professzor és diákjai már az emberiség efféle új otthonainak kezdeti tervein dolgoztak, a sci-fi írók pedig még korábban kilátásba helyezték ezt a lehetőséget.

Furcsa módon azonban nem azok a problémák okozták a legtöbb gondot a Településeknek, amelyekkel a legtöbben számoltak. Az építési költségek előteremtésével, a Föld-szerű környezet létrehozásával járó problémákat és az energiaellátás meg a kozmikus sugarak elleni védelem kérdéseit mind megoldották. Nem könnyen, mégis sikerült.

Maga a Nap szolgáltat minden energiát, amire szükségünk lehet, és még arra is jut elegendő, hogy valamennyit a Földre exportáljunk belőle. Nem okoz gondot a növénytermesztés - többet termesztünk, mint amennyi saját fogyasztásra kell, ezért még a Földre is exportálhatunk. Kisállatokat - nyulat, csirkét és hasonlót - tartunk, ami a húsellátásunkat biztosítja. A szükséges nyersanyagokat az úrből szerezzük meg, nem csupán a Holdról, hanem meteoritokból és üstökösökből is, melyeket befogunk és kiaknázunk. Amint eljutunk az aszteroidákra (ha erre valaha sor kerül), gyakorlatilag korlátlanul rendelkezésünkre fog állni minden, amire csak szükségünk lehet.

Ami mégis aggaszt minket és megoldhatatlan problémát jelent, az olyasvalami, amit alig néhányan láttak csak előre. Az életképes Ökológia fenntartásának problémája az. Mindegyik Településnek önellátónak kell lennie. Mindegyikben emberek, állatok, növények élnek; van bennük levegő, víz és talaj. Az élőlényeknek szaporodniuk kell, és biztosítani kell a szükséges létszámot. Ugyanakkor az igényeiknek nem szabad meghaladniuk az őket fenntartó Települések képességeit.

Mi a helyzet a növényekkel és az állatokkal? Nos, ezek szabályozhatók. Felügyeljük a szaporodásukat, a felesleget pedig elfogyasztjuk. Az emberi népesség létszámának megfelelő szinten tartása viszont már bonyolultabb feladat. Nem engedhetjük meg, hogy a születések száma meghaladja a halálozásokét, a halálozások számát pedig természetesen a lehető legjobban leszorítjuk. Ennek következtében a kultúránk nem fiatalos a földiéhez képest. Kevés a fiatal, és ezek zöme is megéri, majd utóérik. Ez pszichológiai

túlterheléshez vezet, de a telepések között általánosan elterjedt az a vélemény, hogy megéri a túlterhelés, mivel egy gondosan szabályozott társadalomban nincsenek szegények, nincsenek hajléktalanok és nincsenek elesettek.

Emellett a vizet, levegőt és ételt is gondosan újra kell hasznosítani, a technológiáink java részét pedig a használt víz leárlásának, valamint a szilárd salakanyagok tiszta trágyává való átalakításának szenteljük. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy bármi elromoljon a visszaforgató technológiánkban, mivel rendkívül szűk a tűréshatár. És természetesen, még ha minden jól működik is, a tudat, hogy visszaforgatott anyagokat eszünk és iszunk, nincs az ínyünkre. Persze, a Földön is minden visszaforgatott, de a Föld olyan hatalmas, a természetes újrahasznosító rendszer pedig olyannyira észrevétlen, hogy a földiek hajlamosak fel sem figyelni erre.

Aztán ott a folytonos félelem, hogy egy nagyobb méretű meteor eltalálhatja és megrongálhatja valamelyik Település külső burkát. Egy kavicsnál nem nagyobb anyagdarab már károkat okozhat, harminc centiméter átmérőjű pedig máj' elpusztítana egy egész Települést. Szerencsére egy efféle szerencsétlenség valószínűsége egészen kicsi, és előbb-utóbb megoldjuk, hogyan derítsük fel és semmisítsük meg az ilyen tárgyakat, még mielőtt elérnének hozzánk. A veszély tudata ennek ellenére komoly terhet jelent nekünk, és segít csökkenteni a túlzott biztonság érzetét, amire néhányan panaszkodnak.

Némi erőfeszítéssel azonban, állandó odafigyeléssel és szakadatlan gondoskodással fenntarthatnánk az ökológiánkat, ha nem kellene számolnunk a kereskedés és utazás problémájával.

Minden Település előállít valamit, amihez a többi Település is hozzá szeretne jutni, legyen szó ételről, művészetről vagy ötletes szerkezetekről. Mi több, a Földdel is kereskednünk keli, és több telepés el akar látogatni a bolygóra, hogy saját szemével láthassa azokat a dolgokat, amik nem fordulnak elő a Településeken. A földiek fel sem tudják fogni, mennyire izgalmas számunkra a széles, azürkék szemhatár, egy valódi óceán vagy egy hófödte hegycsúcs látványa.

Eppen ezért folyamatos a jövés-menés a Települések és a Föld között. Ám mindegyik Településnek megvan a maga saját ökológiai egyensúlya, és természetesen a Föld még manapság is oly végtelenül és felfoghatatlanul gazdag élővilággal rendelkezik a Településekhez viszonyítva.

Vannak saját rovarjaink, melyeket akklimatizáltunk és ellenőrzésünk alatt tartunk, de mi történik, ha véletlenül és szándékolatlanul idegen rovarok kerülnek valamelyik Településre a Földről?

Egy idegen rovar, idegen fereg vagy akár egy idegen rágcsáló is teljesen felforgathatja az ökológiánkat, kárt tehet a nálunk honos növényekben és állatokban. Tulajdonképp számos alkalommal előfordult már, hogy valamelyik Településnek rendkívüli intézkedésekkel kellett kipusztítania egy nem kívánatos létformát. Hónapokon át nagy erőket kellett bevetni, hogy felkutassák egy adott rovarfaj utolsó egyedét is, amely a saját Településén ártalmatlan, vagy például a Földön, szűk területre korlátozható a pusztító tevékenysége.

Mi történik, ha még rosszabb esetben patogén paraziták - baktériumok, vírusok, véglények - kerülnek az ökoszisztémába? Mi történik, ha olyan betegséget terjesztenek, amelyre egy másik Településen - és természetesen magán a Földön - bizonyos fokú immunitás fejlődött ki, amivel szemben azonban a megfertőzött Település tehetetlen. Egy ideig a Településnek kizárólag azoknak a szérumoknak a kifejlesztésére vagy importálására kellene koncentrálnia minden erőforrását, melyek biztosítják a védelemet, vagy ha a betegség már lábra kapott, a járványt kellene megfékezniük. Halálesetek természetesen mindenképp elkerülhetetlenek.

Magától értetődően hatalmas nyilvános felháborodás kíséri minden efféle esetet, és még szigorúbb ellenőrzést követelnek. Ennek eredményeképp egyetlen - más Településekről odaérkező vagy útjáról saját Településére visszatérő - személyt sem engedhetnek belépni anélkül, hogy alaposan át ne vizsgálnák a poggyászát, gondosan ki ne elemeznék a testnedveit, és bizonyos ideig karanténban ne tartanák, hogy megvizsgálják, nem fejlődik-e ki benne valamilyen, fel nem derített betegség.

Mi több, joggal vagy sem, a Települések lakói kitartanak nézetük mellett, hogy maguk a földlakók a különösen veszélyesek. Végtére is a Földön fellelhetők a leginkább nemkívánatos létformák és élősködők; a földlakók azok, akik a legnagyobb valószínűséggel fertőzöttek, és mindegyik Településen akadnak olyan pártok, melyek - gyakran kifejezetten hevesen - kiállnak a mellett a nézet mellett, hogy a Településeknek minden kapcsolatot meg kell szakítaniuk a Földdel.

Erre a veszélyre akarom figyelmeztetni a földlakókat. A földlakókkal szembeni bizalmatlanság - sőt egyenesen gyűlölet - egyre inkább elharapozik a telepések körében.

Míg a Föld csupán néhány tíz-, száz- vagy ezerérföldnyi távolságra van, értelmetlen mindennemű kapcsolat megszakításáról beszélni. A Föld csábítása és vonzereje túlságosan nagy ehhez. Épp ezért nem is beszélnek - egyelőre legfeljebb suttognak, de biztosíthatlak benneteket, hogy ez egyre hangosabb lesz - arról, hogy végképp távozzunk a naprendszerből.

Mikrofúziós hajtóművek segítségével mindegyik Települést fel tudjuk szerelni propulziós mechanizmussal. A nap energiája elegendő lesz addig, amíg nem hagyjuk el a bolygók övezetét, a hidrogén hajtóanyag

biztosításához pedig kisebb üstökösöket fogunk majd be, miután magunk mögött hagytuk a bolygókat, és a Nap túl kicsinnyé válik ahhoz, hogy hasznunkra lehessen.

Minden Település búcsút fog mondani ekkor a Földnek, és Önálló világgént elindul útjára, hogy átszelje a csillagközi űr elképzeltetlen pusztaságait. És ki tudja, egy napon, egymillió év múlva az egyik Település talán egy Föld-szerű bolygóra lel, amely üresen áll, és arra vár, hogy benépesítsék.

Ám épp erre kell figyelmeztetnem a Földet. A Települések egy nap útra kelnek, és ha újakat építenek, előbb vagy utóbb azok is útra fognak kelni, és magatokra hagynak benneteket. És mégis, a leszármazottjaitok valamiképp terjeszkedni fognak és be fogják népesíteni az egész galaxist. Ez a gondolat némi vigaszt nyújthat, amikor végignézik a távozásukat.

(Galamb Zoltán)